

Kožařský technik technolog / kožařská technička technoložka pro výrobu usní a kožešin (kód: 32-025-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání: Kožařský technik technolog
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a technických podkladech v koželužské výrobě	4
Stanovování standardních technologických postupů a technologických podmínek pro výrobu usní a kožešin	4
Stanovování výrobních zařízení pro výrobu usní a kožešin	4
Stanovování druhu a množství surovin a materiálů pro výrobu usní a kožešin	4
Vypracování technologické dokumentace pro koželužskou výrobu	4
Kontrola dodržování technologických postupů v koželužské výrobě	4
Posuzování kvality koželužských surovin, materiálů a hotových usní a kožešin	4
Kvalitativní zkoušky koželužských surovin, materiálů, polotovarů, usní a kožešin	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a technických podkladech v koželužské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat význam a obsah norem a technických podkladů pro koželužskou výrobu	Ústní ověření
b) Předvést práci s normami pro koželužskou výrobu, dohledat definici zadaného údaje (kůže, nebo holina, nebo useň, nebo štípenková useň, nebo chromočiněná useň, nebo tříslčiněná useň) pomocí informačních technologií	Praktické předvedení
c) Pracovat s technickou dokumentací, sestavit na jejím základě technologický postup pro stanovený úsek koželužské výroby	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyhledat v technické dokumentaci zadanou informaci potřebnou pro výrobu předloženého koželužského výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovování standardních technologických postupů a technologických podmínek pro výrobu usní a kožešin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat jednotlivé způsoby výroby usní a kožešin podle technologie činění	Ústní ověření
b) Sestavit technologický postup pro zhotovení konkrétní usně a kožešiny, charakterizovat kritická místa ve výrobním procesu	Praktické předvedení a písemné ověření
c) Stanovit technologické podmínky pro přípravu činicí látky potřebné pro zhotovení konkrétní usně a kožešiny	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Stanovit pracovní postup pro konkrétní pracovní operaci (námok, nebo loužení, nebo mízdření, nebo činění, nebo měkčení, nebo broušení) při výrobě usní a kožešin	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat standardní technologický postup ekologické likvidace koželužského odpadu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovování výrobních zařízení pro výrobu usní a kožešin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout sestavu strojů a zařízení pro výrobu konkrétní usně a kožešiny s ohledem na zpracovávanou surovinu a výsledný produkt	Praktické předvedení a písemné ověření
b) Stanovit technologické parametry výrobních zařízení určených pro zhotovení konkrétní usně a kožešiny	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Stanovování druhu a množství surovin a materiálů pro výrobu usní a kožešin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pojmenovat předložené vzorky usňových a kožešinových materiálů, určit jejich původ podle zvířat, ze kterých pochází	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit povrchové úpravy předložených usňových materiálů	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit suroviny, materiály a chemikálie pro výrobu konkrétní usně a kožešiny, zdůvodnit jejich výběr	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vypočítat spotřebu surovin a materiálů potřebných pro zhotovení daného objemu výroby pro konkrétní koželužský výrobek (králíčí kožešinu, nebo chromočiněnou hovězinovou useň, nebo třísločiněnou hovězinovou useň, nebo kozinu)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vypracování technologické dokumentace pro koželužskou výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat sestavený technologický postup pro výrobu konkrétního koželužského výrobku do formuláře	Praktické předvedení a písemné ověření
b) Vypracovat pracovní postup přípravy činícího roztoku pro konkrétní způsob činění a konkrétní koželužský výrobek	Praktické předvedení a písemné ověření
c) Vyhотовit technický popis pro konkrétní koželužský výrobek	Praktické předvedení a písemné ověření
d) Provést kompletaci vypracované technologické dokumentace a uložit tuto sestavu k dalšímu použití v koželužské výrobě	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola dodržování technologických postupů v koželužské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat dodržování stanoveného technologického postupu při výrobě konkrétní usně a kožešiny, zjištěný stav vyhodnotit (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést jednání s lidmi za účelem odstranění nedostatků zjištěných při kontrole dodržování technologického postupu ve výrobním procesu koželužské výroby (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zkontrolovat dodržování pracovního postupu u určené pracovní operace při výrobě usní a kožešin, výsledek vyhodnotit a v případě zjištění nedostatků prosadit nápravu (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést kontrolu dodržování ekologického nakládání s koželužskými odpady, výsledek vyhodnotit (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality koželužských surovin, materiálů a hotových usní a kožešin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit kvalitu kůží při jejich vstupu do koželužského výrobního procesu, zjištěný stav vyhodnotit	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Posoudit kvalitu hotové usně a kožešiny, v případě zjištěných nedostatků navrhnout pracovní postup pro jejich opravu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat useň a kožešinu s ohledem na její kvalitativní rozložení a tažnost	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kvalitativní zkoušky koželužských surovin, materiálů, polotovarů, usní a kožešin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a popsat základní mechanické a laboratorní zkoušky prováděné během koželužské výroby usní a kožešin	Ústní ověření
b) Vyjmenovat a charakterizovat kvalitativní zkoušky hotových usní a kožešin	Ústní ověření
c) Předvést mechanickou zkoušku kvality usně a kožešiny (zjistit tažnost usně, nebo tloušťku usně, nebo provést vizuální posouzení kvality usně nebo kožešiny)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/kozarsky-technik-technolog-a0d0#zdravotni-zpusobilost>).

Ověřením kritérií hodnocení pro jednotlivé kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti technologického charakteru v koželužské výrobě.

Ověřování odborných kompetencí bude probíhat v reálném prostředí koželužského provozu. Při ověřování kritérií hodnocení založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet k bezpečnému provádění všech úkonů, ke komplexnímu přístupu k řešení daného úkolu a ke správnému vyhodnocení dané situace. Při ústním projevu je třeba sledovat používání odborné terminologie, jednoznačnost formulací a využívání znalostí pro řešení praktických úkolů.

Autorizovaná osoba určí před zkouškou u odborných kompetencí **Stanovování standardních technologických postupů a technologických podmínek pro výrobu usní a kožešin** pro kritéria hodnocení b), d); **Stanovování výrobních zařízení pro výrobu usní a kožešin** pro kritéria hodnocení a), b); **Stanovování druhu a množství surovin a materiálů pro výrobu usní a kožešin** pro kritérium hodnocení c); **Kontrola dodržování technologických postupů v koželužské výrobě** pro kritéria hodnocení a), b), c), d); **Posuzování kvality koželužských surovin, materiálů a hotových usní a kožešin** pro kritéria hodnocení b), c); **Kvalitativní zkoušky koželužských surovin, materiálů, polotovarů a usní a kožešin** pro kritéria hodnocení a), b), c), zda budou úkoly zaměřeny na výrobu usní nebo kožešin, a to podle koželužské technologie podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba připraví pro odbornou kompetenci **Kontrola dodržování technologických postupů v koželužské výrobě** pro kritéria hodnocení a), b), c) a d) modelové situace v návaznosti na ověřované odborné kompetence.

Autorizovaná osoba zadá k posouzení u odborných kompetencí **Stanovování druhu a množství surovin a materiálů pro výrobu usní a kožešin** pro kritéria hodnocení a), b); **Posuzování kvality koželužských surovin, materiálů a hotových usní a kožešin** pro kritéria hodnocení a), b) vzorky (v minimálním počtu 3 - maximálně 7 vzorků) podle konkrétního zaměření koželužské výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba zadá uchazeči u odborné kompetence **Stanovování druhu a množství surovin a materiálů pro výrobu usní a kožešin** pro kritérium hodnocení d) jeden z uvedených kožedělných výrobků, pro který vypočítá spotřebu surovin a materiálů.

Autorizovaná osoba zadá uchazeči u odborné kompetence **Kvalitativní zkoušky koželužských surovin, materiálů, polotovarů, usní a kožešin** pro kritérium hodnocení c) vykonat z navržených možností jednu mechanickou zkoušku zpracovávaného materiálu podle aktuálního výrobního programu firmy.

Uchazeč si zajistí vhodné pracovní oblečení a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém zkouška probíhá.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na koželužskou nebo chemickou výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti koželužské výroby usní nebo kožešin nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti koželužské nebo kožešnické výroby.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech vzdělání zaměřených na zpracování usní, plastů a pryže nebo zaměřených na koželužskou nebo kožedělnou nebo kožešnickou výrobu a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti koželužské výroby usní nebo kožešin nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti koželužské výroby usní nebo kožešin.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na koželužskou nebo kožedělnou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti koželužské výroby usní nebo kožešin nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti koželužské výroby usní nebo kožešin.
- d) Profesní kvalifikace 32-025-M Kožařský technik technolog / kožařská technička technoložka pro výrobu usní a kožešin a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti koželužské výroby usní nebo kožešin nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti koželužské výroby usní nebo kožešin.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Koželužská dílna v reálném provozu umožňující ověření všech odborných kompetencí, s přísunem potřebné energie, odpovídající bezpečnostním, hygienickým a ekologickým požadavkům, vybavená následujícími základními stroji, zařízeními, surovinami, materiály, polotovary a činíci látkami pro výrobu usní nebo kožešin:

- Základní stroje a zařízení pro výrobu holiny: Sudy, odchlupovací stroj, mízdrčí stroj (pro výrobu kožešin není toto vybavení potřeba, proces výroby holiny je při výrobě kožešin vypuštěn)
- Vybavení úseku pro činění: Činící sudy nebo hašple
- Stroje a zařízení pro úpravu a konečné zpracování usní nebo kožešin: Sudy, lisy nebo odstředivky, postruhovací stroj, vyrážecí stroj, napínací rámy, sušičky
- Činící látky
- Chemikálie podle technologie výroby usní a kožešin
- Vzorky surových kůží (v počtu 3 - 7 vzorků)
- Vzorky usní nebo kožešin (v počtu 3 - 7 vzorků)
- Vzorky usní s různými povrchovými úpravami (v počtu 3 - 7 vzorků)
- Vzorky usní nebo kožešin s vadami vzniklými za života zvířete, špatným skladováním surovin a s vadami vzniklými během výrobního procesu (v počtu 3 - 7 vzorků od každého druhu)
- Normy pro koželužskou výrobu (budou k dispozici v listinné i elektronické podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem)
- Výrobní dokumentace - technická a technologická dokumentace pro výrobu usní a kožešin (bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem)
- Tiskopis pro vytvoření technologického postupu pro výrobu usní a kožešin
- Blok pro založení a vedení technologické a technické dokumentace pro výrobu usní a kožešin
- Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů při zkoušce
- Učebna vybavená PC s připojením na internet

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro konání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Střední škola obchodně technická, s. r. o., Zlín

Opravná obuvi a kožené galanterie, Trnava